Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адмiнiстрація и Експедиція подъ ч. 8 улицѣ Чарнецкого.

Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѝ.

Рекламаціи неопечатанѝ вôльни вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои".

Предплата у Львовѣ въ Адмiнiстраціи „Газеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провінціи
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
за чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 254. Вторникъ 12 (24) падолиста 1891. Рôкъ I.

Нужда въ Россіи.

Зô всѣхъ сторôнъ надходять вѣсти о страшнôй нуждѣ въ глубокôй Россіи. Голодъ обнявъ тамъ 17 губерніи, котрѝ разомъ займають просторъ два разы такъ великій, якъ наша Монархія. Самѝ Россіяне признають, що нужда, яка теперь настала въ Россіи, ще нѣколи не була такъ велика якъ теперь, хиба лишь може за часôвъ монгольскихъ. Теперь вже и россійска праса признає, що въ краю запанувала велика нужда, а колибъ навѣть и дальше хотѣла о нѣй мовчати, то найновѣйшѝ факты все таки вказували бы на то, що въ Россіи дѣє ся щось не конче доброго.

Звѣстно, що голодъ ставъ ся причиною, що правительство россійске заказало вывозити жито а вôдтакъ и друге збôже зъ выимкою пшеницѣ. Оногди же вышовъ заказъ вывозити и пшеницю. Люде, приѣзджаючѝ зъ Подволочискъ, розказують, що тамъ на коморѣ наставъ величезный рухъ, бо торговельники збôжа, котрѝ закупили пшеницю въ Россіи, хотѣли бы якъ найскорше до назначеного речинця вывезти свою пшеницю, а зелѣзниця по однôй и другôй сторонѣ границѣ не може въ однôй хвили такои масы доставити. Въ наслѣдокъ тои нуждь въ Россіи спадає и рубель чимъ разъ бôльше а вальоры россійскѝ тратять на вартости за границею чимъ разъ бôльше. Ба, що бôльше, нужда змушує Россію шукати зближеня до Нѣмеччины. О тôмъ зближеню ходила чутка вже вôдъ кôлькохъ днѣвъ, теперь же потверджає єи Hamb. Corresp. въ трохи основнѣйшôй формѣ. Згадана газета, обговорюючи россійскѝ вальоры каже, що чутка, яка оногди розôйшла ся була на берлиньскôй біржи, що то Россія старається нѣбы зближити ся до Нѣмеччины, не єсть такъ зовсѣмъ схоплена зъ воздуха, бо опираєсь на вѣстяхъ зъ Петербурга, пôсля котрыхъ Россія мусить старати ся поправити своє положенє фінансове, а позаякъ не знаходить достаточнои помочи економічнои вôдъ Франціи, то рѣчь зовсѣмъ природна, що мусить старати ся вôдновити свои давнѝ фінансово-торговельнѝ зносины зъ Нѣмеччиною. Позаякъ то однакожь при теперѣшнôй системѣ мыта охоронного въ Россіи єсть неимовѣрне, то можна догадувати ся, що Россія хоче лишь о то старати ся, щобы єи вальоры въ Нѣмеччинѣ постôйно такъ дуже не спадали.

Але лишѣмъ тѝ фінансово-політичнѝ проявы на боцѣ, а послухаймо, що приносять найновѣйшѝ вѣсти о самôй нуждѣ въ Россіи. Ото насампередъ обчислено вже въ приближеню, що сегорôчный недоборъ въ збôжу выносить около 600 міл. пудôвъ (пудъ 40 фунтôвъ), що представляє вартôсть що найменше 300 міл. рублѣвъ. Въ слѣдъ за тымъ пôйшовъ недоборъ соломы, сѣна и городовины, котрый представляє вартôсть що найменше 200 міл. рублѣвъ. Селяне выпродують ся зовсѣмъ; мужчины, въ сторонахъ дôткненыхъ голодомъ, попродали вже свою святочну одежу, а то само роблять и женщины, котрѝ продають вже навѣть свою иногди досыть дорогу, бо вышивану срѣбными та золотыми гальонами одѣжь, свои юбки та сарафаны. Ба, знайшли ся спекулянты, котрѝ ѣздять по селахъ та купують вôдъ селянокъ за дешевѝ грошѣ волосє, обтинаючи имъ косы по при саму шкôру, на що селянки дуже жалують ся.

Въ пермскôй губерніи — якъ доносять „Петерб. Вѣдом." — живить ся 77 тысячѣвъ селянъ хлѣбомъ зъ травы зъ малою примѣшкою жита, а „Новости" доносять, що въ сторонахъ, дôткненыхъ голодомъ, ширить ся тифусъ въ застрашаючій спосôбъ. Въ „Казаньскôмъ Листку" констатує совѣтникъ санітарный Мандельстамъ, що тифусъ голодовый въ казаньскôй губерніи не дасть ся злокалізувати. Голодъ стає тымъ бôльшій, що на зелѣзницяхъ панує великій нелadъ и єсть великій бракъ організаціи, такъ, що збôже, призначене для голодуючихъ, лежить вôдъ довшого часу на зелѣзницяхъ и псує ся. Праса россійска домагає ся вже новои позички „голодовои" въ сумѣ 100 до 150 міл. рублѣвъ, котра однакожь мала бы затягнути ся у внутрѣ державы.

Ото коротенькій образъ нужды въ Россіи, опертый на найновѣйшихъ вѣстяхъ. Одна зъ польскихъ газетъ принесла була сими днями вѣсть, що голодъ въ Россіи не єсть такъ страшный, якъ то представляють за границею, що въ вѣстяхъ о нѣмъ єсть богато пересады. Може и то бути, но всежь таки видить ся намъ, що россійскѝ газеты, котрѝ пишуть о голодѣ, можуть бути лѣпше поинформованѝ, якъ котра небудь польска газета заграничка, а коли котра, то певно россійска праса, мала бы найменше причины розсѣвати ложнѝ вѣсти о нуждѣ въ Россіи.

При стрѣлецькôй ватрѣ.

ОПОВѢДАНЄ

АБГАРЪ-СОЛТАНА.

(Перевѣвъ Павло Кирчôвъ).

(Дальше.)

Такій ты собѣ жаль вынайшовъ, — вôдповѣвъ на смѣхъ. — Якъ прийдемо до мандаторського двора, ты лишь слово скажи свѣтлôй пани, а вона певно, що позволить тобѣ взяти зъ собою твого вороного. Ты й такъ бувбы дôставъ мандаторського коня. Имъ всьо одно, котрому сѣно та обрôкъ давати муть.

— Скажи свѣтлôй пани!... провѣвъ я якъ *абомовня* за Корниломъ. — Скажѣть же вы минѣ, бадю-ватаго, — пытаю по хвили, — яка тота панѣ? Дайте пораду добру молодому.

— Пораду тобѣ дати? — каже, та 'й задумавъ ся хвилину; — та я рады тобѣ певне не пожалую, бо зъ неньомъ твоимъ, газдою Кунишомъ, не одну склянку вина *віпивсми*, не одинъ кусень хлѣба подѣливъ, не одинъ разъ поспôлу головою *вагувавъ*. Побратимомъ твоєму батькови за молодыхъ лѣтъ бувсми, порады жалувати *нему*... Коротка вона буде: чини, що ти панѣ чинити звелить! На неи диви ся, єи слухай, бо вона усе въ дворѣ такъ робить, якъ захоче. Вона тамъ найбôльше значить... Але притôмъ языкъ за зубами держи! Отъ и усе.

Минули мы Яворникъ; поза селомъ взяли ся лѣснымъ *плаємъ* на право вгору, а якъ сонце потало за Смотрижовый грунь, станули мы на мѣсци.

Переступивши браму, роздививъ ся я довкола. *Скутъ* се бувъ истенный. На вкруги муры зъ *величькамѣня*, попôдъ мурами стайнѣ, якъ якѝ каменицѣ де въ мѣстищу, въ серединѣ май двôръ зъ коваными дверями та вôконницями. Коло самои брамы стояла буда а у нѣй псы на ланцюгахъ... Котюги вамъ такѝ страшнѝ, що й незнати було, чи се песъ, чи *звѣряка* яка... Перейшли мы браму та выплытоване подвôре; старый Корнило увôйшовъ по сходцяхъ на ганокъ, я за нимъ. За хвильку одчинили ся дверѣ вôдъ мандаторськои свѣтлицѣ... Перша, кого сми увидѣвъ, була сама Мільнериха...

* * *

Тутъ старый гуцулъ перервавъ оповѣданє, оперъ голову на обохъ долоняхъ и потонувъ въ глубокôй задумѣ; копавъ ся видьомо въ споминахъ молодечихъ лѣтъ. Мы оба, заслухавшись, перенесли ся уявою въ тотѝ часы давнѝ, що ихъ лишь зъ книжки або оповѣдань хиба могли знати. Въ колибѣ настала велика тишина, котру лишь лехкѝ та рôвнѝ вôддыхи сплячихъ товаришѣвъ нашихъ троха колотили. Смеречана колода горѣла тонесенькимъ блѣдаво голубымъ поломѣньчикомъ. Въ тôмъ слабôмъ свѣтлѣ выдававъ ся старый, завялый та вѣтрами спеченый гуцулъ якимсь духомъ, опѣкуномъ гôръ.

По хвили пôднѣсъ на мене задуманѝ очи и промовивъ:

— Ой паночку золотый, якъ ваша ласка дайте минѣ ще склянку того вина. Я изъ своєю повѣстю приходжу до такихъ мѣсць... до такихъ часôвъ, що ще нинѣ, якъ чоловѣкъ спôмне собѣ, то ажь жовчь въ серединѣ бурить ся, а въ горлѣ робить ся такъ гôрко, що й выдержати годѣ.

Я борзо налявъ єму зновъ вина, а вôнъ, выпивши на два тяги, зачавъ казати далѣ:

— Бодай быхъ я бувъ не дôждавъ до тои свѣтлицѣ увôйти. Сидѣла вона тамъ въ шовковôмъ сарафанѣ така чудна, що якъ чоловѣкъ подививъ ся на неи, мусѣвъ си погадати: ангелъ отсе божій, *херувимъ* небесный, а се бай сотона справедлива... Чортъ, чортъ, чортъ. И Богъ Всемогучій такъ мене бувъ покаравъ молодого, що я вôдъ самои другои Матки Божои, ажь такъ десь до недѣлѣ по проводахъ, зъ тымъ діяволомъ сидѣвъ пôдъ однымъ дахомъ и въ єи чортôвськѝ очи дививъ ся.

Тогди, якъ лишь першій разъ за Корниломъ я увôйшовъ до тои свѣтлицѣ, уклонивсми си передъ нею низко, якъ передъ святымъ образомъ, вона пôдвела головъ, подивила ся на мене, осмѣхнула ся знову такъ, якъ учорашного дня, що чоловѣкъ и не знавъ, *чи* вона тѣшить ся *чи* жартує, а вôдтакъ промовила:

— Борзо прийшлисте Корнило; я гадала, що васъ тамъ старый Кунишь буде довго зъ

Три листы політичнѣ.

II. Въ другôмъ листѣ застановляєсь авторъ надъ тымъ, чи користно для правительства, що оно не мае сталои бôльшости въ парляментѣ, бо нѣбы то може шахувати поодинокѣ клюбы. На то вôдповѣдає авторъ, що на успѣшнѣ наслѣдки шахованя клюбôвъ правительство не може числити, а такъ само не може числити и на то, абы ему удала ся кожда акція державна. Бо насамперѣдъ не кождый клюбъ признасть кожду акцію правительства за державну, а вôдтакъ кожде правительство мае до залагодженя, крôмъ великихъ акцій, ще й множество поменшихъ, котрѣ не мають великои ваги загальнои, але мимо того суть для правительства зъ рôзныхъ причинъ конечнѣ. Бувають то часто навѣть справы непопулярнѣ, котрыхъ пôдперте зô стороны парляменту вымагає навѣть деякихъ жертвъ. На того рода жертву може числити лишь то правительство, котре мае сталу бôльшôсть. Тогди робить бôльшôсть охотно жертву, бо знає, чого мае сподѣвати ся вôдъ правительства. Австрійскій парляментъ жие не такъ давно безъ сталои бôльшости, а вже єсть одна така непопулярна справа, а именно законъ о державнôй запомозѣ для Товариства пароходнои плавбы по Дунаю. Выходить зъ того, що правительство не мае въ тôмъ користи, щобы въ Палатѣ пословъ не було сталои бôльшости.

Кажуть зновъ, що політика свобôдноѝ руки єсть. отже станъ парляментарный безъ сталои бôльшости єсть корыстный для самыхъ партій. Кажуть, що партія може тогди лекше переперти свои жаданя, бо шукає для кождого зъ нихъ такои бôльшости, яку де догôднѣйше знайти.

Така господарка, колибъ можлива, представляла бы — после погляду автора — образъ повнои анархіи. Въ нинѣшныхъ условіяхъ она навѣть не дасть ся перевести. То значить, разъ и другій може така штучка удати ся, але не выстане на довго, не дає условій до якого-небудь пляну и наражує ся на фатальнѣ несподѣванки. Тогди кождый клюбъ, чи великій чи малый, бравъ бы ся до тои господарки.

Крôмъ того треба звернути увагу и ще на одну обставину, котра грає бодай чи не найважнѣйшу ролю. Стала бôльшôсть парляментарна, скоро зорґанізує ся, бере на себе вôдвѣчальнôсть за законодавчу працю, за веденє політики и житя політичного въ державѣ и краю. Коли такои бôльшости нема, то вôдвѣчальнôсть не тяжить на нѣкôмъ, нѣхто єи не чує и нѣхто не може єи выконувати. Передовсѣмъ розвязуєсь звязь, котра держить звычайно орґанізацію клюбôвъ. „Свобôдна рука“ дає одиницямъ таку свободу дѣланя, що кожда зъ нихъ робить політику на свою руку; нема и сталои директивы анѣ політичнои анѣ тактичнои клюбу для єго членôвъ. Зъ того выходять безустаннѣ суперечности межи дѣланємъ поодинокихъ клюбôвъ, а въ наслѣдокъ того ослабленє силы, поваги и становища клюбу.

Бракъ почутя вôвдѣчальности веде на певно до радикалізму. Посолъ чуючи вôдвѣчальнôсть за акцію бôльшости розважує и рѣшає, котрѣ жаданя суть раціональнѣ и дадуть ся перевести, а котрѣ нѣ. Лишь першѣ вносить до парляменту або правительства, и то лишь въ такôмъ числѣ, щобы мôгъ на певно числити на ихъ здѣйстненє; єму буде залежати на тôмъ, щобы не потерпѣла повага єго и єго клюбу. Колижь посолъ такои вôдвѣчальности не чує, то вôнъ ставить резолюціи, жаданя и бажаня и т. д. взагалѣ все, що уважає въ засадѣ за пожиточне, або чого жадають вôдъ него єго выборцѣ. Вôнъ знає, що всего не узыскає, але оправдує ся „вôльною рукою, а правительству лишає до порѣшеня, що мае зъ того выбрати.

Выходить зъ того насамперѣдъ, що правительство легковажить такѣ жаданя, бо каже, що той, хто ихъ ставивъ, знавъ, що не можна всѣмъ догодити. Выборцямъ зновъ не приходить и на гадку, що ихъ посолъ мôгъ ставити тôлько жаданъ безъ выгляду на ихъ здѣйстненє. Они думають, що ситуація въ парляментѣ єсть такъ користна, що теперь можна то все осягнути. Коли посолъ стане вôдтакъ передъ выборцями а они єго спытають, чому поставленѣ жаданя не здѣйстнили ся, то вôнъ спыхає вину на правительство. Такъ повторить ся разъ и другій а коли посолъ по шести лѣтахъ стане зновъ яко кандидатъ передъ выборцями, то застане зовсѣмъ змѣнену ситуацію. Позаякъ они видѣли, що ихъ посолъ дома остро критикувавъ правительство, значить ся, робивъ єму опозицію, а въ парляментѣ не робивъ опозицію, лишь пôдпиравъ, то выборцѣ выпруть ся свого посла и выберуть такого, котрый обѣцяє имъ бути консеквентнымъ и робити всюды опозицію. На той дорозѣ щезли вже зъ поля політичного Старочехи, головно для того, що въ парляментѣ були бôльшостію а дома опозиціею. На двохъ стôлцяхъ не можна въ політицѣ довго высидѣти. А щожь въ ґрунтѣ рѣчи значить стала політика вôльнои руки якъ не полученє становища бôльшости зъ становищемъ опозиціи? Така суьба яка стрѣтила Старочехôвъ, мусѣла бы стрѣтити кожду иншу партію, котра не мала бы на часъ вôдваги бути на серіо або бôльшостію або опозиціею. Змете єи остаточно радикалізмъ.

III. Въ третôмъ листѣ розводить ся авторъ надъ условіями утвореня бôльшости парляментарнои и каже, що и они вôдносять ся до правительства и партій бôльшости. Цѣлею утвореня бôльшости мае бути переведенє проґрамы престольнои бесѣды. Але тота проґрама дасть ся ажь тогди перевести коли партіи складаючѣ бôльшôсть вôдложать на цѣлый часъ працѣ свои жаданя політичнѣ. То дасть ся однакожь ажь тогди перевести, коли кождый зъ клюбôвъ бôльшости буде мати ґарантію, що зъ причины вôдложеня своихъ жаданъ політичныхъ черезъ цѣлый часъ проґрамовои роботы не потерпить політично. Тымчасомъ депозитаремъ скарбу партій мае бути правительство; рѣчь отже природна, що депоненты хотять мати въ лонѣ правительства на сторожи політичныхъ мужѣвъ свого довѣрія. Другимъ условіемъ єсть, щобы партіи получили ся въ формальну бôльшôсть не инакше, якъ лишь на пôдставѣ проґрамы на цѣлый шестилѣтный періодъ. Проґрама та потрѣбна передовсѣмъ длятого, щобы всѣ складовѣ части бôльшости знали, чого мають сподѣвати ся и могли працювати зъ якимсь взаимнымъ довѣріемъ.

Нема нинѣ — кôнчить авторъ — въ Австріи мужа державного, котрый бы того усталеня вôдносинъ въ нинѣшнôмъ парляментѣ мôгъ лѣпше довершити якъ ґр. Таффе. Вôнъ нинѣшну ситуацію сотворивъ, вôнъ и найлѣпше та найглубше єи розумѣє и длятого єсть всяка надѣя, що вôнъ зорґанізує елементы нинѣшного парляменту въ способъ вôдповѣдаючій реальнымъ потребамъ хвилѣ.

Перегляд політичный.

Въ найвысшôмъ Трибуналѣ у Вѣдни настала важна змѣна. Є. Вел. Цѣсарь принявъ дімісію першого президента Трибуналу бар. Шмерлінґа и заименувавъ на єго мѣсце першимъ президентомъ дра Штремаєра, дотеперѣшного другого президента, а президента сенату дра Габієтінека другимъ президентомъ.

Першимъ результатомъ тыхъ конференцій, котрѣ закôнчились минувшои пятницѣ, єсть

вôдклонами задержувати... Ну, а щожь тамъ нашь новый *пушкарь?*... Приступико, хлопче, близше дъ минѣ.

Я пôдôйшовъ саме ажь до софы, що на нѣй сидѣла. Встала, поклепала мене по плечи якъ худобину яку, погладила попôдъ бороду, подивила ся въ очи, а звертаючи ся до Корнила, рекла:

— А що старый? Правда, що добре око маю? Славный леґінь. Такого не мавъ ты ще межи своими пушкарями!...

Нѣмъ ще тотѣ слова доказала, надôйшовъ зъ другои свѣтлицѣ и самъ Мільнеръ и той Нѣмчикъ, що я го учора видѣвъ... Самъ мандаторъ бувъ страхъ *непочесный:* теперь я єму добре придививъ ся. Мале то було, худе якъ песъ, очи зеленѣ якъ у жабы, а праве плече высше; якъ иповъ — то тягнувъ одну ногу за собою якъ бы деревяна, приправлена була. Подививъ ся на мене вôдъ нехоча та сказавъ до Корнила:

— Завтра треба єму выдати орла на признаку, *ґверъ* цѣсарській и взяти прирѣку. Най ставить ся завтра рано до канцеляріи, я єго самъ до контролѣ запишу.

Лишь Нѣмчикъ нѣчого не казавъ та все лишь то на мене то на мандаторку злôсными очима кидавъ, а бѣле, що якъ той вôскъ, лице ажь зеленѣло изъ злости.

Щось поговорили ще троха оба и десь пôшли. Я лишивъ ся зъ Корниломъ та зъ панею въ свѣтлици. Казала принести минѣ ѣсти, сама наляла склянку вина та выпытувала о батька, о неню та сестры. Потôмъ казала Корнилови, щобы минѣ трохи волосє пôдстригъ и вôдправила насъ обохъ до *шляфцимбры.*

Вôдъ того дня почала ся моя неволя. Не то, щобы моя служба була май тяжка, — нѣ! Старшѣ усе робили, а мною панѣ забавляла ся гей бы якимъ котомъ або птахомъ въ клѣтцѣ. Якогось ми огню, жары якоись адськои у кровъ минѣ насыпала; знала вѣдьма о тôмъ добре, але єи тото бавило, смѣяла ся зъ мене... Черезъ увесь той часъ, що я пôдъ тымъ клятымъ дахомъ живъ, незнавсми нѣ людського сну, нѣ мя охота до ѣды нѣякои не брала ся. Высохсми, выхудѣвъ якъ опиръ якій, и по ночахъ лишь роздумувавсми, якій быхъ бувъ щасливый, а щобы вона на мене ласкавымъ окомъ глянула.

По правдѣ сказати, то єи грѣшного тѣла нѣколисми си не дотуливъ, але то не зъ волѣ та не зъ повзятку чистого, якъ було колись Іосифъ патріарха вчинивъ бувъ, ай просто тому, що вона нѣколи не позволила на тото.

Межи *камратами* моими бувъ одинъ такій самый молодый гей я парубокъ, ажь изза Буркута; порекали єго Ильомъ Синичомъ. Той такожь якъ дурный ходивъ и мовъ той соняшникъ за сонцемъ завертавъ головою за Мільнерихою. Зразу дививъ ся на мене кривымъ окомъ, якъ бы мавъ минѣ за зле отсе, що я тутъ прийшовъ; але якъ увидѣвъ, що одна намъ доля, приставъ до мене якось *сердешне* и полюбили ся мы дуже, а потôмъ уже й побратимство дружне межи нами стало и на воячцѣ и на мандрôвцѣ.

Въ мѣсяць потôмъ, якъ я пробувавъ въ мандаторськôмъ дворѣ, уповѣвъ минѣ Иля, що и єго такъ, якъ мене, панѣ приманила, що бавила ся нимъ такъ якъ и мною, а теперь навѣть окомъ не кине. Потôмъ оповѣдавъ минѣ, що той Нѣмчикъ, що то у нихъ сидить, притягнувъ ся за нею десь ажь изза Львова. Приѣхавъ зъ нею тогди, якъ вона послѣдный разъ до мѣста ѣздила. Оповѣдавъ минѣ, що той Нѣмчикъ-дѣ бувъ сирота по якôмсь великôмъ пану нѣмецькôмъ, котрый мавъ велику ласку у нашого цѣсаря, та лишивъ великѣ маєтки на того одинака свого, але Мільнериха такъ єго отуманила, та такъ привабила, що хлопчище покинувъ и свои дворы и цѣсарськѣ покоѣ и неньку стару та прилетѣвъ за чарôвницею ажь тутъ въ нашѣ синѣ горы, а вона єго голубить и, якій може, грôшь зъ него тягне. А самъ Мільнеръ усе видить та долонѣ лишь затирає зъ утѣхи, бо вôнъ грôшь любить май надъ усе.

Я слухавъ тогди, що минѣ Иля розказувавъ, алесми не у все вѣривъ, гадавсми, що изъ злости да жалю такъ говорить. Ажь потôмъ *доконавсми си*, що Иля нѣколи не брехавъ, та що усе такъ достоту свята правда була, що вôнъ минѣ розповѣдавъ.

Тогдѣшного року була ранна зима. Кôлько разъ лишь *пошпай* припавъ, молодый Нѣмчикъ збиравъ пушкарѣвъ, та йшовъ зъ ними въ бôръ на польованє; минѣ велѣла панѣ оставати ся дома.... Бувало неразъ каже минѣ наносити смолоскипôвъ та розложити въ єи покою огонь пôдъ коминомъ, а вôдтакъ прийде, сяде собѣ при огни, та байки каже собѣ розповѣдати. А ногу на ногу такъ позакладає, що ажь колѣнъ бѣлыхъ видно, та вытягає ся,

пастирске посланіе архіепископôвъ и епископôвъ австрійскихъ. Посланіе взывае вѣрныхъ до обороны найвысшихъ дôбръ людскости, супроти нехристіяньскихъ напастей, а именно черезъ участь въ стоваришеняхъ церковныхъ, пôдпиранє школъ католицкихъ и католицкого университету а также выдаванємъ христіяньскихъ часописей. Робôтники, для котрыхъ церковь робить всьо, що въ єи силѣ, повинни пôдъ прапоромъ хреста а зъ пошанованємъ обавязуючихъ законôвъ радити надъ поправою свого положеня, а и тыхъ, що даютъ роботу, повиненъ проникати духъ христіяньскій. Посланіе жадае признаня независимости папы и кôнчить ся патріотичнымъ вôзванємъ вѣрныхъ, абы въ непохитнôй вѣрноста для Єго Вел. Цѣсаря и державы дбали о честь и могучôсть Австріи.

Зъ Россіи доносять до Przegląd-у, що залоги здовжь нѣмецкои и австрійскои границѣ збôльшено о 40 тысячѣвъ людей. Вздовжь границѣ будують бараки для 4 дивизій. Ген. интендантъ войскъ въ Варшавѣ зарядивъ закупно на Кавказѣ и въ полудневôй Россіи великои скôлькости збôжа, котре мае переховуватись въ Царствѣ польскôмъ.

До N. fr. Presse доносять знову, що двѣ россійскі дивізіи перенесено до Дубна и околицѣ, отже на галицку границю лишь для лекшого ихъ выживленя и для пôльги населеню дôткненому голодомъ въ дальшихъ губерніяхъ. Тѣ дивизіи складають ся зъ 4 полкôвъ кавалеріи, 4 полкôвъ пѣхоты и одной бригады артилеріи.

Зъ Бѣлграду доносять, що на оногдѣшнôй радѣ міністрôвъ предложивъ дръ Докичь документъ, котрымъ Миланъ зрѣкае ся всякихъ своихъ правъ, які ему ще прислугували въ Сербіи. Документъ той буде предложеный скупштинѣ. Зъ припоручень правительства россійского, выплатитъ волжско-камскій банкъ Миланови, по пôдписаню того документу, два міліоны франкôвъ.

Новинки.

— **Вôдзначеня.** Є. Вел. Цѣсарь надавъ совѣтникови при Трибуналѣ адміністраційнôмъ, Франц. Скульскому, при нагодѣ перенесеня єго въ сталый станъ выпочивку командорскій хрестъ ордера Франць-Іосифа.

гей тота кôтка. Инщимъ разомъ каже знову кликати мене рано, якъ ще въ постели лежить, шовковî *лижники* троха повôдкрывае и лежить такъ, якъ зображенє яке. Было спытае ся, „що тамъ на дворѣ, морозъ чи бôльшій, або чи менщій, чи може *зима* припала?..", а минѣ годѣ слова на *одрѣкъ* добути, лишь очима такъ ѣ поѣдаю, а булькочу, що нѣ въ пять нѣ въ девять; отъ що слина на языкъ принесе.

Нагнане вже тогди брало ся мене, дуръ головы чѣпавъ ся. Неразъ у ночи не сплю, лишь перевертаю ся, та гадаю, що бы тутъ вдѣяти? И такъ собѣ вже постановлю, що най ся тамъ стане зо мною що хоче, хотьбыхъ мавъ головою за тото наложити, абыхъ заразъ пропасти мавъ — то я єи мушу мати, хотьбы и душу вôддавъ. На силу ѣ возьму, не вырве єи минѣ зъ моихъ зелѣзныхъ рукъ.... Хвилина щастя, любости.... а най усе чорты беруть!... Що минѣ тамъ та по такôмъ житю, лѣпше не жити, нѣжь отакъ мучити ся.... Постановивши собѣ таке, я чувъ у собѣ страшну мôць, якъ якій звѣръ дикій, та лишь на *притоку* ждавъ. А якъ трафила ся притока, то вона такъ якось на мене тыми чортôвськими очима своими подивила ся, що я изъ лютого звѣра робивъ ся дурнымъ ягнятьомъ. Ой, — та ще якъ дурнымъ!

(Дальше буде)

— **Именованя.** Є. Екс. п. Намѣстникъ именувавъ ц. к. лѣкаря повѣтового II клясы, дра Клима Книгиницкого, ц. к. лѣкаремъ повѣтовымъ I-ои клясы; ц. к. асистентôвъ санітарныхъ: дра Виктора Желязовского въ Рудкахъ; дра Бернарда Ґрінгавта въ Теребовли; дра Антона Крокевича у Львовѣ ц. к. повѣтовыми лѣкарями II-ои клясы; вкôнци секундаря при шпитали св. Лазаря въ Краковѣ, дра Евгенія Ляховича ц. к. асистентомъ санітарныхъ и призначивъ єго до службы при ц. к. старостві въ Стрыю, а всѣхъ высше згаданыхъ полишивъ на ихъ дотеперѣшныхъ становищахъ.

— **Перенесеня.** Панъ Намѣстникъ перенѣсъ ц. к. лѣкаря повѣтового, дра Викентія Ґловиньского на власне жаданє зъ Надвôрнои до Бôбрки и придѣливъ єго до службы при тамошнôмъ ц. к. старостві, а на єго мѣсце при старостві въ Надвôрнôй призначивъ ц. к. асистента санітарного Ивана Беднарского.

— **Нова читальня.** Въ мѣстѣ Жидачевѣ завязала ся руска читальня заходами тамошныхъ просвѣченѣйшихъ мѣщанъ.

— **„Народна спôлка."** Пôдъ сею назвою засновано въ Заболотовѣ товариство, котрого головою є Дмитро Лукащукъ, а заступникомъ головы Иванъ Лукащукъ (Танасея).

— **Про крадѣжъ въ тернопольскôй касѣ ощадности** доносять такі подробицѣ: Невыслѣдженый доси злодѣй забравъ зъ Вертгаймôвскои касы 24.800 зр., а лишивъ въ касѣ якъ на збытки 19 кр. Злодѣй забравъ ся до касы въ само полудне, коли урядники були на обѣдѣ; куды тамъ доставъ ся, не знати. Въ тôмъ самôмъ домѣ де була каса, при найлюднѣйшôй улици, мѣстить ся бюро мѣскои поліціи. Самого касієра того дня въ касѣ не було, бо вôнъ лежить слабый, а єго заступавъ урядникъ, котрый идучи до дому, замкнувъ грошѣ въ пôдручнôй зелѣзнôй касѣ. Каса не була розбита, а лишь вôдомкнена. Коло касы найдено брудну хусточку вôдъ носа и якійсь закровавленый платокъ. Покрадені грошѣ були переважно въ меншихъ банкнотахъ; було 15 тысячь самыми пятками, 3 тысячки, кôльканацять сотокъ а 216 зр. срѣбными риньскими. Въ кишени той сумы злодѣй вынести не мôгъ, бо все то разомъ зробило бы спору пачку. Судова комісія, выделеґована зъ тамошного суду, розслѣджувала тоту замотану справу на мѣсци а зъ Львова выслано на слѣдство комісаря поліціи.

— **Продавъ жѣнку.** Германъ Піссъ, провѣдавшищо Хая Сільберманъ въ Жучцѣ пôдъ Чернôвцями мае чудну красавицю, 18-лѣтну доньку, попоходивъ коло интересу, позыскавъ серце дѣвчины и призволенє старои Хаѣ и — оженивъ ся. Казавъ, що вôнъ богатый купець, ну и по весѣлю выѣхавъ до Румуніи, щобы тамъ купити собѣ реальнôсть и осѣсти тамъ. Вôдъ того часу мати не чула нѣ про доньку нѣ про затя. Ажь ось недавно дôстала листъ зъ Константинополя, въ котрôмъ донька доносить, що Германъ Піссъ, звычайный собѣ агентъ и гандлярь дѣвчатъ, завѣзъ єи до Константинополя и тутъ продавъ за добрі грошѣ до гарему турецкому паши. Мати вôднеслась зъ просьбою о помôчь до австрійского консуляту въ Константинополи, можебы якъ удало ся выкупити доньку.

— **Нова жертва убійника Шнайдера.** Свого часу доносили мы о убійнику Шнайдерѣ и єго женцѣ, котрі вабили до себе у Вѣдни служницѣ, обѣцюючи имъ добру службу, а котрыхъ вôдтакъ Шнайдеръ выводивъ зъ мѣста и убивавъ въ лѣсѣ коло Найленґбахъ знасилувавши ще передъ тымъ свою жертву, коли она пôддала ся єго силѣ. Такимъ способомъ згинули три дѣвчата: Цоуфаръ, Готтванеръ и Кляйратъ, а рѣчи ихъ разомъ зъ куфрами пойстали були у Шнайдерôвъ. Трупы двохъ першихъ дѣвчатъ знайдено вже давнѣйше; не можна було лишь знайти трупа третои, Кляйнратъ. Ажь ось дня 18 с. м. выйшовъ учитель Малеръ зъ Хрістоженъ коло Найленґбахъ на прохôдъ до лѣса и знайшовъ тамъ трупа и послѣднои дѣвчины вôдъ кухою хащу. Трупъ бувъ по бедра зовсѣмъ вже огнитый такъ, що видко було лишь самі кости. О 50 крокôвъ вôдъ трупа знайшовъ Малеръ и одѣжь дѣвчины. Убійникъ, видко, убивши свою жертву, розбиравъ єи до нага, щобы тымъ скорше могла зôгнити. Трупъ Кляйнратовои лежавъ лицемъ до землѣ, пôдчасъ коли трупы обохъ другихъ дѣвчатъ лежали горѣлиць.

— **Малолѣтный самоубійникъ.** На замку Моне коло Лібурнъ въ Франціи вôдобравъ собѣ минувшои недѣлѣ житє 10-лѣтный хлопець, Петро Сонале, сынъ управителя замку, въ той способъ, що кинувъ ся до ставку на замку и утонивъ ся. Хлопчина живъ ледви десять лѣтъ а вже сталось було житє для него тягаромъ, бо вôнъ лишивъ листъ, въ котрôмъ такъ каже: „Житє принесло менѣ лишь розчарованя и не хочу чекати ажь буду великій, щобы тогди взяти за револьверъ. Угониги ся, то такожь красна смерть". Очивидно мусѣвъ малолѣтный самоубійникъ дôставати за мало ласощѣвъ а змушеный бувъ учити ся, коли дôзнавъ въ житю — розчарованя.

---

† Посмертні вѣсти.

О. Антоній Вѣнява Зубрицкій, ювілятъ, членъ просвѣтныхъ товариствъ рускихъ, парохъ въ Сосници, деканата перемыского, померъ дня 19 падолиста въ Сосници, въ 83-ôмъ р. житя, и 57-ôмъ священьства. Вѣчна єму память!

О. Яковъ Ляховичь, парохъ зъ Чернилявы, деканата яворôвского въ епархіи перемыскôй, упокоивъ ся въ 76-ôмъ роцѣ житя а 43-ôмъ священьства. Вѣчна єму память!

О. Иванъ Стеблицкій, сотрудникъ въ Серафинцихъ городеньского деканата, померъ дня 15 с. м. въ 46-ôмъ р. житя а 11 священьства. Вѣчна єму память.

О. Григорій Грицей парохъ въ Демяновѣ, рогатиньского повѣта, померъ минувшои середы въ 55 р. житя а 25 священьства. Вѣчна єму память!

Іосифъ Колянковскій, директоръ помôчничихъ урядôвъ высшого суду краєвого у Львовѣ, померъ въ 71-ôмъ роцѣ житя. Вѣчна єму память!

Антôнъ Гудзъ, довголѣтный начальникъ громады, дякъ и предсѣдатель мѣсцевои рады школьнои въ Николаевѣ бобрецкого повѣта померъ въ 50 р. житя. Вѣчна єму память!

Господарство, промыслъ и торговля.

Торгъ збôжемъ.

23 Падолиста	Львôвъ	Тернопôль	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшениця	10·65 11·40	10·50 11·30	10·50 11·50	10·75 11·50
Жито	9·30 10·—	9·— —9 70	9·— —9 85	9·30 10.—
Ячмѣнь	6 58—8·—	6·50—7·50	6 40—7.50	6·75—8·—
Овесъ	7·— —7·50	6 80—7·25	—·— —·—	7·— —7·50
Горохъ	6·25 10·—	6·25 9·—	6·25 10·—	6·50 10·—
Выка	—·— —·—	—·— —·—	—·— —·—	—·— —·—
Рѣпакъ	13.—13·50	13 —13 50	13·—13·25	13·25 13·75
Хмель	55·—60·—	—·— —·—	—·— —·—	—·— —·—
Конюшина чер.	42·—55·—	41 —54 —	45 —65·—	45 —55·—
Конюшина бѣла	—·— —·—	—·— —·—	—·— —·—	—·— —·—
Оковита	19·70 20·50	—·— —·—	—·— —·—	—·— —·—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ вôдъ 19·70 до 20·50 зл.

Жито пошукує ся.

Хмель вôдъ 55·— до 60·— за 56 кильо.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 23 падолиста. Станъ здоровля Архікняг. Марґариты такъ значо полѣпшивъ ся, що єсть вже надѣя на недалеке подужанє.

Мадридъ 23 падолиста. Криза въ кабінетѣ вже закôнчила ся: Ельднаєнъ обнявъ теку справъ внутрѣшныхъ, Лінаресъ-Рівасъ теку робôтъ публичныхъ Ромеро-Робледо кольоніи; прочі міністры задержали свои теки.

Ріо-Янейро 23 падолиста. Ґенералъ Алістанъ вырушивъ зъ великою силою войска до Ріо Ґранде до Суль противъ ворохобникôвъ и постановивъ ихъ зачепити.

Вальпараизо 23 падолиста. Правительство предложило радѣ державнôй вернути назадъ до металевыхъ грошей и взяти зъ обѣгу паперові грошѣ, выдані Бальмацедою.

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій

Зъ друкарнѣ Вл. Лозиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.